

NHỮNG DỮ KIẾN VỀ BỆNH ĐẬU MÙA (SMALLPOX)

Bệnh đậu mùa là gì?

Đậu mùa là một căn bệnh nghiêm trọng, hay lây và đôi khi làm chết người được gây ra bởi siêu vi đậu mùa (variola). Bệnh đậu mùa thỉnh thoảng bộc phát trong hàng ngàn năm, nhưng hiện nay căn bệnh này không xảy ra nữa do sự thành công của chương trình chủng ngừa trên khắp thế giới.

Quý vị bị bệnh này như thế nào?

Thông thường, người ta bị bệnh đậu mùa do sự tiếp xúc trực tiếp khá lâu với một người bị nhiễm bệnh. Bệnh đậu mùa cũng có thể lan truyền qua sự tiếp xúc trực tiếp với dịch cơ thể bị nhiễm trùng hoặc các đồ vật như quần áo hoặc chăn mền bị nhiễm dịch cơ thể của người bệnh. Chỉ có con người mới bị bệnh đậu mùa. Có khả năng nhỏ là bệnh đậu mùa có thể lan truyền qua không khí trong các bối cảnh quây kín như các tòa nhà, xe buýt và xe lửa. Ngoại trừ được dự trữ trong phòng thí nghiệm, siêu vi khuẩn bệnh này đã bị diệt trừ hoàn toàn. Vì bệnh đậu mùa không tự nhiên xảy ra tại bất cứ nơi nào trên thế giới, hiện nay sự bộc phát bệnh này là do có chủ ý. Kể từ các biến cố trong năm 2001, chính phủ Hoa Kỳ tin rằng siêu vi khuẩn bệnh đậu mùa (variola) có thể được dùng như là một vũ khí sinh học.

Các triệu chứng gồm có những gì?

Các triệu chứng đầu tiên của bệnh đậu mùa là sốt cao, đau nhức đầu và mình mẩy và đôi khi ói mửa. Sau đó sẽ bắt đầu nổi mẩn dưới dạng các đốm đỏ trên lưỡi và trong miệng. Các đốm này sau đó phát triển thành các vết lở có dịch trong đó. Khi chỗ lở này vỡ ra, một số lượng lớn siêu vi khuẩn lan tràn vào trong miệng và cổ họng. Đây là giai đoạn hay lây nhất của căn bệnh. Cùng lúc các vết lở nơi miệng bị vỡ ra, chỗ nổi mẩn sẽ bắt đầu trên cơ thể trước tiên dưới dạng các chỗ u màu đỏ, sau đó là các vết lở có dịch trong đó và sau cùng các vết lở này sẽ vỡ ra và đóng vảy.

Bao lâu sau thì người bị nhiễm bệnh này mới bị bệnh?

Khi người ta bị nhiễm bệnh đậu mùa thì họ sẽ thường bị bệnh trong khoảng từ 12 tới 14 ngày, nhưng thời gian này có thể từ 7 tới 17 ngày. Các triệu chứng đầu tiên như là sốt và đau nhức sẽ thường kéo dài từ 2 tới 4 ngày, rồi sau đó mới bắt đầu nổi mẩn ngứa.

Tôi cần phải làm gì nếu nghĩ là mình bị bệnh đậu mùa?

Nếu quý vị nghĩ là mình bị bệnh đậu mùa thì nên liên lạc ngay với bác sĩ. Khi các triệu chứng của bệnh đậu mùa mới bắt đầu đôi khi chúng có thể bị lẫn lộn với bệnh thủy đậu (chickenpox). Bác sĩ sẽ có thể cho biết là quý vị bị bệnh đậu mùa hay không. Hiện không có loại thuốc nào để điều trị bệnh do siêu vi khuẩn, nhưng người bị bệnh đậu mùa có thể được đỡ hơn qua việc

truyền dịch thuốc qua tĩnh mạch (IV) hoặc dùng thuốc men để trị sốt hoặc đau nhức, và uống thuốc trụ sinh để chống các sự nhiễm khuẩn phụ thuộc.

Chúng ta có thể ngăn ngừa bệnh đậu mùa bằng cách nào?

Vì bệnh đậu mùa không dễ lây lan như bệnh sởi hoặc bệnh cúm, các biện pháp như chủng ngừa và cô lập có thể kiểm soát được sự bộc phát và chặn đứng được sự lây lan căn bệnh. CDC đã có các kế hoạch kỹ càng để bảo vệ cho người Mỹ trong việc bệnh đậu mùa được dùng như là một vũ khí sinh học. Nếu nhận thấy có bệnh đậu mùa, các cơ quan y tế công cộng sẽ dùng truyền hình, truyền thanh, báo chí và các phương tiện truyền thông khác để báo cho công chúng biết phải làm gì để tự bảo vệ lấy bản thân và gia đình họ. Thuốc chủng ngừa bệnh đậu mùa rất hữu hiệu và sẽ được sử dụng. Thuốc chủng ngừa có hiệu lực ngay cả khi chủng cho một người đã bị tiếp xúc, tuy nhiên điều này cần được làm càng sớm càng tốt. Có thể dùng cách cô lập để chặn đứng việc truyền lan siêu vi khuẩn, thời gian này sẽ ít nhất là 18 ngày. Nếu có sự bộc phát bệnh đậu mùa:

- Tìm hiểu bằng cách theo dõi tin tức do cơ quan y tế công cộng thông báo
- Làm theo chỉ dẫn của các giới chức có thẩm quyền về y tế công cộng
- Tránh xa bất cứ người nào có thể đã bị bệnh đậu mùa
- Nếu quý vị nghĩ là mình bị bệnh đậu mùa, hãy tránh xa những người khác và liên lạc ngay với bác sĩ của mình hoặc sở y tế - họ sẽ cho quý vị biết nên đi đâu

Tôi có thể lấy thêm tài liệu về bệnh đậu mùa ở đâu?

www.cdc.gov

www.tdh.state.tx.us

Nguồn gốc của tài liệu này:

Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (Centers for Disease Control and Prevention - CDC)

<http://www.hcphe.org>

Harris County Public Health & Environmental Services
2223 West Loop South
Houston, TX 77027